

Etnografie a národnostní politika ČLR

Etnická regionalizace Číny

Socio-geografické dělení Číny

- SEVER x JIH
- ❖ VÝCHOD x ZÁPAD
- ❖ POBŘEŽÍ x VNITROZEMÍ
- ❖ NÍŽINY x HORY, POUŠTĚ
- MĚSTA x VENKOV
- CENTRUM x PERIFÉRIE
- HANOVÉ x MENŠINY

SEVER 北方 x JIH 南方

Geografická determinace → historická/kulturní odlišnost

Období politického rozdělení:

1. Tři království (220–280)
2. Šestnáct království (317–420) a Jižní and Severní dynastie (420–589)
3. Pět dynastií a Deset království (907–960)
4. Dynastie Jižní Song (1127–1279) a dynastie Jin (1115–1234)
5. Období Warlordů (1916–1928)

Stereotypy o **Seveřanech** vs. **Jižanech**:

- **vyšší, mohutnější** vs. **menší a drobnější** postava
- **světlá** vs. **snědá** pleť
- **severní** vs. **jižní** akcent/dialekt (+ Yue, Wu, Hakka, Xiang, Min/Gan)
- **nudle/knedlíky/moučné výrobky** vs. **rýže**
- **pálenka** vs. **čaj**
- **bojovníci, úředníci** vs. **obchodníci, básníci**
- **konzervativní, izolovaní** vs. **modernisté, otevření**
- **despocie** vs. **demokracie**

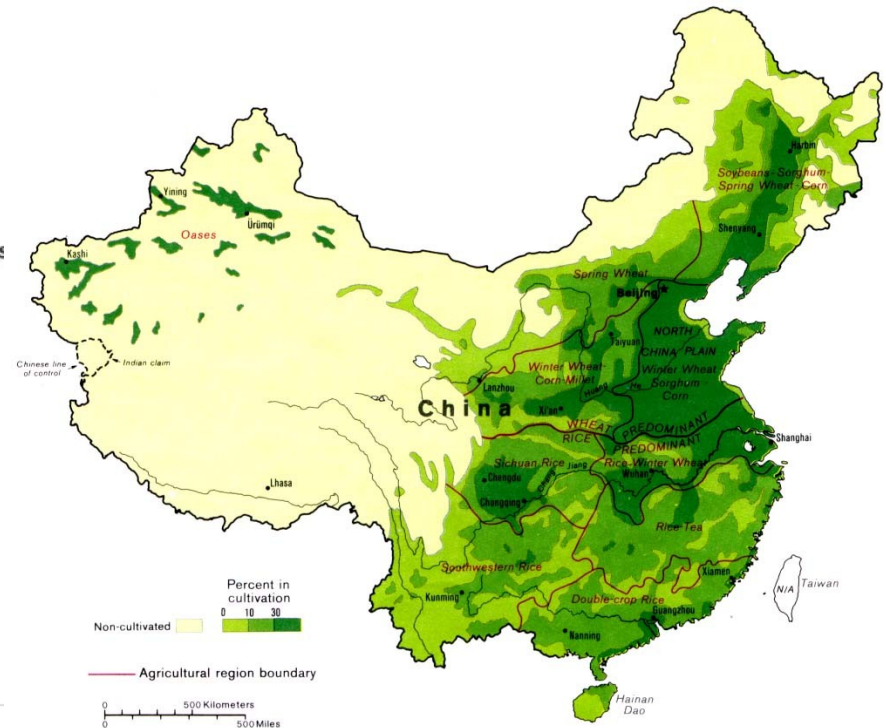
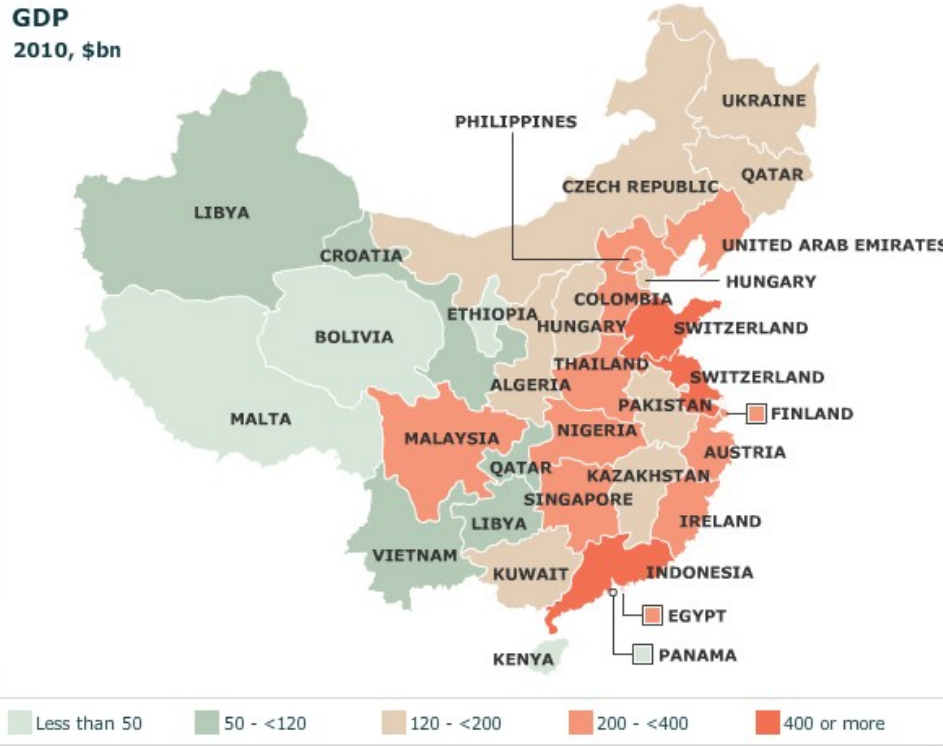
Vlivný šestidílný TV dokument - Říční elegie (河殤 Héchāng) 1988

VÝCHOD x ZÁPAD

= pobřeží x vnitrozemí

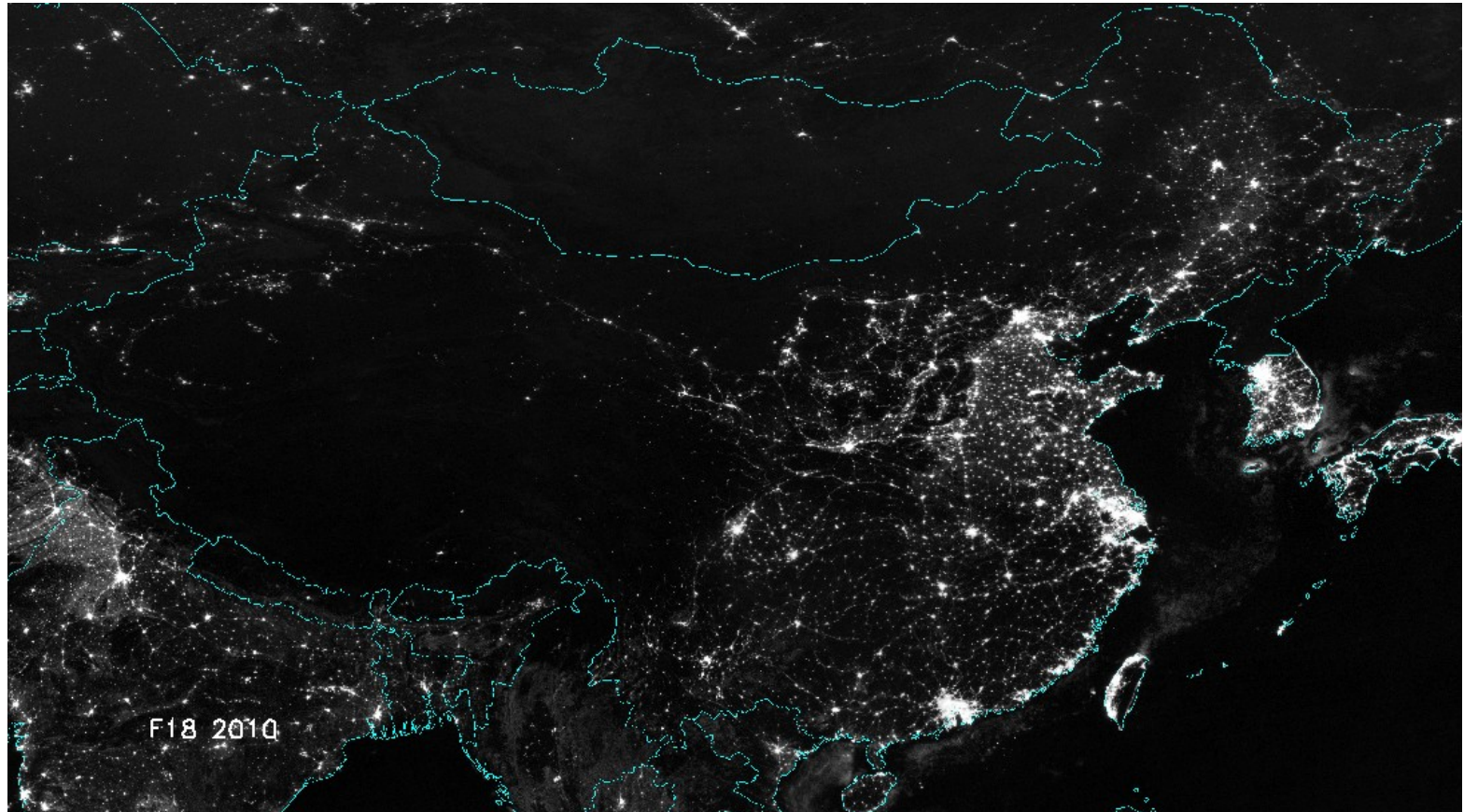
= úrodné nížiny, stepy x hory, pouště, pralesy

= bohatý/rozvinutý x chudý/rozvojový

MĚSTA x VENKOV

= centrum vs. periférie

[Visualizing alternatives for China's urban growth](#)

Regionalizace

- Socio-geografická (sever x jih, města x venkov)
- Politická / administrativní
- Fysiografická (Skinner)
- Jazyková
- Náboženská
- Kulturní (např. dle tradiční architektury)
- Etnická
- Gastronomická

Administrativní dělení Číny

Provincie

(*shěng jí*)

- Hebei
- Shanxi
- Liaoning
- Jilin
- Heilongjiang
- Jiangsu
- Zhejiang
- Anhui
- Fujian
- Jiangxi
- Shandong
- Henan
- Hubei
- Hunan
- Guangdong
- Hainan
- Sichuan
- Guizhou
- Yunnan
- Shaanxi
- Gansu
- Qinghai
- Taiwan

Další dělení:

prefektury (地级 *dì jí*)

okresy (县级 *xiàn jí*)

obce (乡级 *xiāng jí*)

vesnice (村级 *cūn jí*)

Samosprávné městské aglomerace

(直辖市 *zhíxiáshì*)

- Beijing
- Tianjin
- Shanghai
- Chongqing

Autonomní oblast (自治区 *zìzhìqū*)

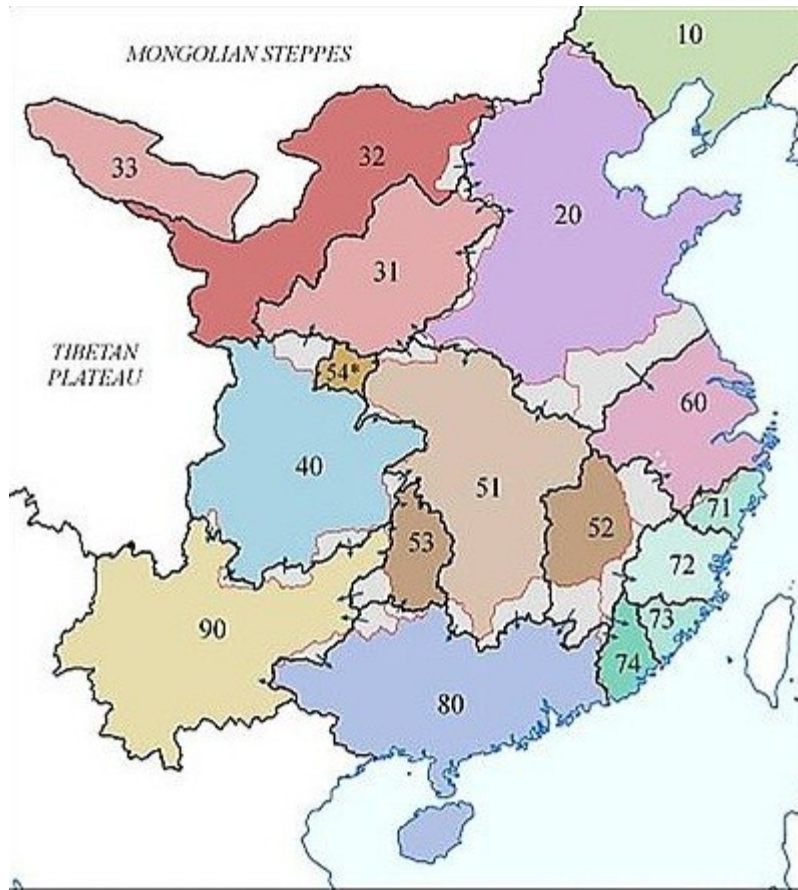
- Vnitřní Mongolsko
- Guangxi (Zhuangská)
- Ningxia (Huiská)
- Xinjiang (Ujgurská)
- Tibet

Speciální administrativní oblasti

(特别行政区 *tèbié xíngzhèngqū*)

- Hong Kong
- Macau

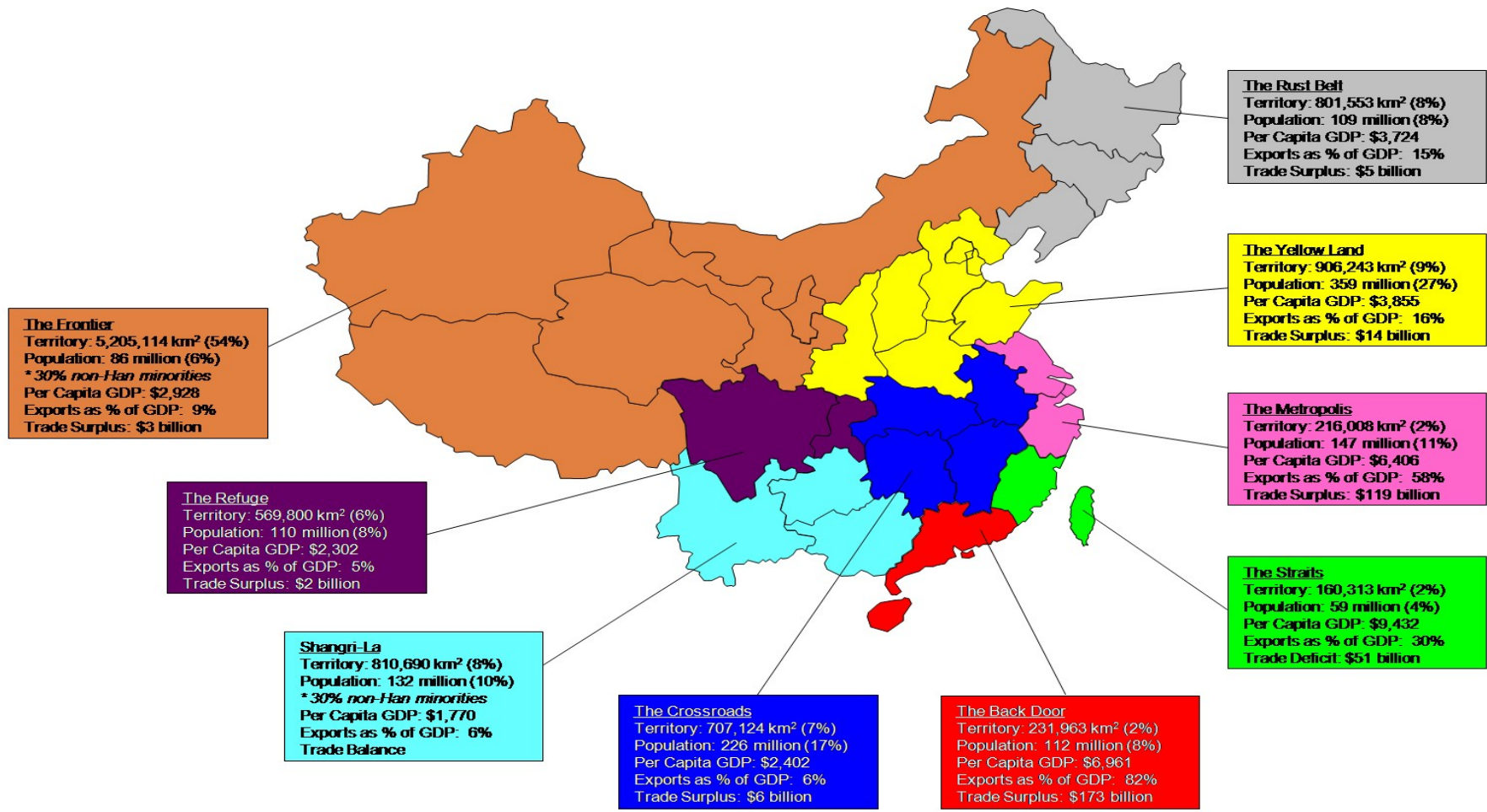
William G. Skinner – 9 makroregionů

1. Severovýchodní Čína, 东北区
2. Severní Čína, 华北区
3. Severozápadní Čína 西北区
4. Horní povodí Dlouhé řeky 长江上游区
5. Střední povodí Dlouhé řeky 长江中游区
6. Dolní povodí Dlouhé řeky 长江下游区
7. Jihovýchodní pobřeží 东南沿海区
8. Lingnan 岭南区 (Na jih od hor)
9. Yungui 云贵区 (Náhorní plošina Yungui)

Xinjiang, Tibetskou AO, Qinghai a část Vnitřního Mongolska Skinner nezapočítává do tradičního čínského kulturního prostoru.

9 národů Číny

autor: **Patrick Chovanec** , profesor ekonomie a managementu na Tsinghua University v Pekingu
(<http://www.theatlantic.com/magazine/archive/2009/11/the-nine-nations-of-china/307769/>)

Gastronomické dělení

Slavné regionální kuchyně:

- Jihovýchodní – Kantonská (Hongkong)
- Západní – Sichuanská
- Severovýchodní – Pekingská (Shandong)
- Centrální – Hunanská (Shanghai)
- Východní pobřeží – Fujianská (Taiwan)

- Mongolská
- Muslimská (Xinjiang, Gansu, Shaanxi)
- Tibetská
- Yunnanská

8 tradičních kuchyní

- **Yue (Guangdong)** (粵菜)
- **Chuan (Sichuan)** (川菜)
- **Hui (Huizhou)** (徽菜)
- **Lu (Shandong)** (魯菜)
- Min (Fujian) (闽菜)
- Su (Jiangsu) (蘇菜)
- Xiang (Hunan) (湘菜)
- Zhe (Zhejiang) (浙菜)

Beijing

Slaná, chuťově bohatá jídla s vazbou na kuchyni císařského dvora. Dlouhá tradice restaurací prezentující slavné provinční kuchyně a pokrmy.

Typická jídla:

Pekingská kachna (北京烤鸭 Běijīng kǎoyā)

Nudle se smaženým boby (炸酱面 Zhájiàngmiàn)

Plněné placky (馅饼 Xiàn bǐng)

Vepřové s pekingskou omáčkou (京酱肉丝 Jīngjiàng ròusī)

Sichuan

Jedna ze čtyř nejslavnějších regionálních kuchyní vyznačující se odvážnými chutěmi, zejména ostrostí a kořenitostí (麻辣 málà) pramenící z používání česneku a chilli papriček, sečuánského pepře, zázvoru, sezamové pasty nebo arašídů.

Typická jídla:

Kuře Kungpao (宫保鸡丁 Gōngbǎo jīdīng)

Vepřové vrácené na pánev (回锅肉 Huíguōròu)

Mapo Tofu (麻婆豆腐 Mápó dòufǔ)

Sečuanský kotlík (四川火锅 Sìchuān huǒguō)

Xinjiang

Žádný alkohol a vepřového, zato pro Čínu netypický chléb, kebaby a nudle bez polévky. Dnes již po celé zemi oblíbená jídla používající hlavně jehněčího masa, cibule, rajčat, cizrny a kořenící hlavně kmínem, fenyklem a chilli papričkami.

Typická jídla:

Jehněčí kebaby (羊肉串 Yáng ròu chuàn)

Velký kuřecí talíř (大盘鸡 Dàpán jī)

Chlebová placka „Naan“ (馕 Náng)

Hunan

Velmi „čistě“ pálivé (干辣) pokrmy kombinované s tučnou, uzenou a slanou chutí. Hojně používání vepřového masa, nakládané zeleniny, chilli, česneku a sladkovodních ryb.

Typická jídla:

Kuře smažené nasucho (干锅鸡 Gānguō jī)

Maovo dušené vepřové (毛氏红烧肉 Máo shì hóngshāo ròu)

Rybí hlava s chilli omáčkou (剁椒蒸鱼头 Duòjiāo zhēng yútóu)

Shanghai

Nejen šťavnaté plněné knedlíčky a ručně tažené nudle, ale také kuchyně známá mořskými pokrmy, lepivou rýží, sladkou chutí a pozitivnímu vztahem k alkoholu.

Typická jídla:

Smažený bochánek (生煎馒头 Shēng jiān mántou)

Šanghajský krab (大闸蟹 Dàzháxiè)

Šanghajské nudle (上海炒面 Shanghai chao mian)

Guangdong

Kantonská kuchyně proslavená po celé světě zejména pokrmy dim sum (飲茶 yum cha). Lehká, různorodá a čerstvá jídla o kterých zlý jazykové tvrdí, že jsou připravené z čehokoliv plovoucího, létajícího nebo běhajícího po zemi zády k nebesům.

Typická jídla:

Dim sum (飲茶 yum cha)

Čínské zelí s chilli a česnekem (油菜 yóucài)

Mušle v páře (蒜茸蒸扇贝 Suànróng zhēng shànbei)